

Thema Ster: Drie koningen

Benodigheden

Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*. In dit boek is over dit thema meer informatie te vinden. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, raadpleeg dan het overzicht in het werkvormen ABC op de bladzijden 150 t/m 175 van dit boek of hoofdstuk 7 van het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*.

Deze les is uitgewerkt aan hand van dit hoofdstuk 7 uit *Geestelijke stromingen geven*:

- + **Waarom:** Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + **Daarom:** De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij dit onderwerp.
- + **Doen:** Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren.

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4-12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal

- + een kaars
- + én staf of een grote (wandel)stok
- + werkblad
- + voor de verteltafel bij de vertelling (zie semantiseren) een aantal olijven, een flesje olijfolie, vijgen, druiven, een fles wijn en een tak met stekels of doornen liggen)

Waarom

In de laatste weken voor de kerstvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om het kalenderjaar af te ronden met een onderwerp dat veel mensen aanspreekt. Namelijk de ster, een licht in de donkere dagen. Deze ster wordt in verband gebracht met een aantal figuren uit volksverhalen die iets hebben betekend voor de mensen. Zij waren als een licht, een ster. Deze personen krijgen een staf, wat tevens ook een extra mogelijkheid biedt als een verwerkingsvorm. Een staf waarop bij de afronding van dit project een ster geplaatst kan worden. Deze les kan eventueel ook in de eerste week van januari uitgevoerd worden. (6 januari is de feestdag van de 'drie koningen')

Meer informatie over ster: *De Vleugels van de Tijd* (blz. 75 - 81)

Daarom

Voor het getal 'drie' zijn diverse verklaringen zoals: het verschil in mensen, zo zouden de drie koningen staan voor de gehele wereld. Het getal drie heeft in ieder geval te maken met volheid, compleet zijn: het is de getal van geest, verstand en lichaam, en de goddelijke Drie-eenheid: Vader, Zoon en Heilige Geest. Voor de Grieken is het getal drie: het begin, het midden en het einde. Vandaar ook de 'drie koningen'.

Doen

Voorbewerken

Kringgesprek: Vraag de kinderen waaraan men een koning kan herkennen: mantel, kroon, een wereldbol en een staf in zijn hand.

De jongsten kunnen het werkblad met de drie koningen inkleuren.

Semantiseren

Wat is een goede koning?

Waaraan zou je een koning nog meer herkennen?

Vertel de kinderen hierbij het onderstaande verhaal (naar Richteren 9., 7-15) met behulp van de volgende noodzakelijke attributen die op de verteltafel liggen: een aantal olijven, een flesje olijfolie, vijgen, druiven, een fles wijn en een tak met stekels of doornen.

Want het gaat om de moraal die bij de attributen hoort;

- olijf, die groeien aan een olijvenboom. Van olijven kun je olijfolie van maken. Dit kun je gebruiken bij het koken.
- vijg, het is een vrucht van de vijgenboom. Vijgen zijn heerlijke zoete vruchten die je kunt eten.
- druif, die groeien in trossen aan druivenranken. Druiven kun je zo van de tros eten, maar je kunt er ook wijn van maken.
- stekels of doornen, die kunnen de dieren of jou pijn doen.

Op een dag gingen de bomen op zoek naar een koning. Ze zagen de olijfboom (vraag aan de kinderen wat olijven zijn), en vroegen 'Wil jij onze koning zijn?'

De olijfboom bleef staan, en zei: 'Nee, dat kan ik niet doen. Ik geef iedereen olie, en dat zou ik dan niet meer kunnen, want dan heb ik het veel te druk.'

Hij schudde heftig met zijn takken: NEE!

De olijfboom vond dat hij op zijn plaats was door geurige olie te schenken.

Toen vroegen de bomen aan de vijgenboom of hij koning wilde worden.

Maar de vijgenboom antwoordde ook: 'Nee, want het lijkt me niet goed koning te zijn en boven anderen uit te steken, want dan heb ik geen tijd meer om mijn zoete vruchten aan iedereen te geven. Dat wil ik altijd blijven doen.'

Omdat de vijgenboom ook nee zei gingen de bomen naar de wijnstok, en vroegen: 'Wil jij onze koning zijn?'

Maar de wijnstok dacht er niet over en zei: 'Als ik koning word, wie zorgt er dan voor dat er druiven zijn? Zonder druiven is er geen wijn, en zonder wijn kan niemand feest meer vieren, en zonder feest is het leven saai. Nee, dat mag ik niemand aandoen!'

Daarom zei de wijnstok ook: 'Nee!!'

Na alle bomen gevraagd te hebben, vroegen de bomen de kale doornstruik aan de rand van de weg: 'Wil jij onze koning zijn?'

De doornstruik keek een beetje boos, want waarom vielen ze hem lastig? Maar na even nadenken zei de doornstruik: 'Ja!!, als jullie het echt willen, dan wil ik dolgraag koning zijn. Maar pas wel op..... Als je doet wat ik zeg, hoeven jullie niet bang te zijn en mag je schuilen in mijn schaduw en zijn jullie altijd welkom! Maar, o wee en pas wel op.... Als jullie niet doen wat ik zeg, dan heb je een kwade aan mij. Dan word ik heel erg boos, en prik ik, en steek ik jullie in brand. Dan is het gedaan met jullie!'

En zo gebeurde het, dat niet een boom maar een kale struik met een grote mond de koning werd over alle bomen in het bos. En iedereen was bang voor hem.

De struik gaf geen schaduw, geen olie, geen vruchten en feesten mocht ook niet meer.

Zijn stekels en prikkels gaven de andere bomen pijnlijke steken en ze wisten dat ze een boze koning hadden.

Vraag de kinderen waarom de bomen een koning wilden hebben. Waarom zouden de olijfboom, de vijgenboom en de wijnstok geen koning willen zijn? Waarom wilde de doornstruik wel koning zijn?

Maken de kinderen wel eens mee dat iemand over hen de baas wil zijn? (denk bijvoorbeeld aan pesten).

Deze tekst is gebruikt om de mensen te waarschuwen. Waar wil de verteller de mensen eigenlijk voor waarschuwen?

Sluit dit onderdeel af met wat de drie koningen meebrachten als geschenk voor het pasgeboren kindje: goud, wierook en mirre (olie). Zorg dat die ook op de verteltafel komen te liggen.

Consolideren

De kinderen krijgen een ster die ze uit kunnen knippen en kunnen inkleuren, tekenen of beschrijven wat met een goede koning te maken heeft.

Controleren

U kunt dit deel afsluiten met het vertellen van het volgende verhaal na het aansteken van de kaars

Verhaal drie koningen

Toen Jezus geboren was in Bethlehem was koning Herodes daar ook de baas.

Er kwamen drie koningen uit het oosten en die wilden weten waar de pasgeboren koning van de Joden geboren was. Want zij hadden zijn ster gezien en zij wilden hem een bezoek brengen. Koning Herodes vond dit maar niks en liet zich door de wetenschappers uitleggen waar die koning geboren kon worden. Want dat stond immers in de sterren. Na enig onderzoek zeiden de wetenschappers dat hij in Bethlehem geboren was. Want er staat in de boeken geschreven dat daar een nieuwe koning geboren zou worden, hij die als een goede herder voor de mensen zou zijn.

Herodes vroeg de drie koningen om terug bij hem langs te komen als zij het kind gevonden hadden.

De ster wees de drie koningen de weg en bleef staan boven de plaats waar zij het kind vonden met zijn moeder Maria. Zij haalden koningsgeschenken boven: goud, wierook en mirre.

Maar de drie koningen gingen niet terug naar Herodes, want zij vertrouwden hem niet.

De kinderen en daarbij het projectlied zingen: 'Schitter, schitter grote ster'.

De oudere kinderen kunnen ook rond dit thema een woordspelletje maken.

Tip: lesbrief

www.volkscultuur.nl/file_handler/documents/original/view/36/driekoningenpdf.pdf

Suggesties voor een slotviering of een gezamenlijke afsluiting: raadpleeg hierbij het boek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).

StichtingEchelon.nl